

EXTERN KVALITETSGRANSKNING av specialiseringstjänstgöring

Bra Liv Vetlanda

Klinik

Allmänmedicin

Specialitet

2025-05-14

Datum

Emma Hartzen och Emil Rucinski

Inspektörer

SOSFS 2015:8

Föreskrift

Styrkor

- Brett allmänmedicinskt underlag vilket främjar en god utbildningsmiljö.
- Fullbemannad vårdcentral där specialister rekryterats från egna led. Även geriatriker anställd på mottagningen.
- Aktiv rekrytering av specialister från utlandet med fungerande introduktion till den svenska primärvården.
- Valfungerande studierektorsenhet med tydliga styrdokument samt engagerad studierektor.
- Erfaren och engagerad verksamhetschef som är mån om ST-utbildningen.
- KUM -(klinisk utbildningsmottagning i samverkan med Linköpings universitet) för studenter. Här handleder ST-läkare studenter i samverkan med egen handledare.
- Arbete tillsammans med bokningsansvarig sköterska, ger möjlighet att äga sin tidbok.
- Listningsgrupp som ser över fördelning av ex nylistade patienter så att vårdtyngd blir jämt fördelat.
- Engagerad handledare som själv varit ST på enheten, har bra överblick gällande målbeskrivning. Framkommer att handledare aktivt följer upp ST-läkarnas randning via samtal med tillfällig handledare på kliniken.
- Balint erbjuds, både till ST-läkare och specialister.
- En av ST-läkarna är doktorand på 50%.

Svagheter

- IUP skulle kunna användas mer som ett levande dokument.
- ST-läkare får handledning på handledning på KUM, men ej på hemkliniken

Förbättringspotential

- Möjliggör för alla ST-läkare att handleda på KUM, även ge strukturerad återkoppling.
- Hitta sätt där ST-läkare får träna på ledarskap. Ex teamarbete eller liknande.
- Se över möjlighet att få till mer Chirurgia minor samt praktiska moment, ex gå med på injektionsmottagning.
- Låt ST-läkare dela med sig av den kunskap de fått på randning, ex på läkarmöte.
- Utveckla rutin för handledning på handledning på hemkliniken, ex via video eller vid handledning av AT-läkare.
- Utveckla Frågedoktor-funktion, ST-läkare på slutet inkluderas i detta.

STRUKTUR

A Verksamheten

Bra Liv Vetlanda Vårdcentral har 10 245 listade innevånare, ansvar för BVC samt 4 SÄBO, Funktionshinderomsorgen och Korttidsenheten för 4 vårdcentraler. På vårdcentralen finns läkarmottagning, distriktssköterskemottagning, diabetes-och hjärtsviktsmottagning, astma/KOL-mottagning samt demensmottagning och fotvårdsspecialist. Rehabenhet finns i filial. De erbjuder akuta, halvakuta och planerade besök måndag-fredag kl.8-17 helgfri vardag. Beredskap och jour på Högländet ingår i uppdraget. Digitalt utbud erbjuds, via Bra Liv nära app. och besök via video. Röntgen och laboratoriet finns i huset.

I huset finns också en KUM-mottagning (klinisk utbildningsmottagning i samverkan med Linköpings universitet) för studenter.

Föreskrift

Den vårdgivare som tar emot läkare för specialiseringstjänstgöring ska ansvara för att det finns förutsättningar för att genomföra sådan tjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- ☒ Det finns skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur verksamhetens specialiseringstjänstgöring ska genomföras.
- ☒ Vårdgivaren tillhandahåller skriftliga riktlinjer för hur bedömning av ST-läkarens kompetens ska göras.
- ☒ Tjänstgöringen är tillräckligt allsidig.

Kvalitetsindikator

- ☐ Det finns rutiner som, utöver extern granskning, anger hur kvaliteten i ST-utbildningen kontinuerligt ska utvärderas och säkerställas.

Gradering

- ☐ A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- ☒ B. Socialstyrelsens föreskrifter följs.
- ☐ D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

B Medarbetarstab och interna kompetenser

6 stycken tillsvidareanställda allmänläkare vilket omräknat till heltidstjänster blir 5,8. 2 stycken utbildade ST-handledare samt 2 stycken ST-läkare (varav en av dem har forskar-ST). En AT-läkare och även en geriatriker.

Föreskrift

- ☒ Den huvudansvariga handledaren har ett bevis om specialistkompetens i avsedd specialitet.
- ☒ Samtliga huvudansvariga ST-handledare har genomgått handledarutbildning.
- ☒ Övriga handledare är legitimerade läkare med relevant specialistkompetens.
- ☒ Det finns tillgång till specialistkompetent studierektor, som har genomgått handledarutbildning.
- ☒ Det finns tillgång till handledare i en omfattning som motsvarar behovet av handledning.
- ☒ Det finns tillgång till medarbetare som kan ge nödvändiga instruktioner.

Allmänna råd

- ☒ Studierektor har relevant specialistkompetens.

Kvalitetsindikator

- ☒ Det finns generella skriftliga instruktioner för hur handledningen av ST-läkare ska gå till.
- ☒ Handledarna ges minst en gång per år möjlighet till utbildning/uppdatering/kompetensutveckling inom området.
- ☒ Det finns skriftlig uppdragsbeskrivning för studierektorn.

Gradering

- ☒ A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- ☐ B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- ☐ C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- ☐ D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

C Lokaler och utrustning

Ändamålsenliga lokaler och adekvat utrustning. Det finns akutrum, gyn/rektorium, öronmikroskop, ögonmikroskop och övrig utrustning som behövs för modern primärvård. Enheten har även köpt in ultraljud, bla medicinskt ledningsansvarig läkare har gått kurser för att utveckla sin kunskap och förmåga i detta. ST-läkare har tillgång till medicinsk litteratur och databaser för fortbildning och inhämtande av kunskap.

ST-läkarna har en gemensam läkarexpedition, vilket underlättar diskussioner de emellan.

Föreskrift

Den vårdgivare som tar emot läkare för specialiseringstjänstgöring ska ansvara för att det finns förutsättningar för att genomföra sådan tjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket enligt SPUR-modellen innebär att:

- ☒ Utrustning för diagnostik, utredning och behandling är adekvat.
- ☒ Utrustning för mottagningsverksamhet, möten och behandlingskonferens på distans är adekvat.

Kvalitetsindikator

- ☒ ST-läkarna har tillgång till funktionell arbetsplats.
- ☒ Det finns tillgång till relevanta IT-baserade kliniska beslutsstöd, sökbar vetenskaplig databas samt stöd från bibliotek eller FoU-enhet under hela specialiseringstjänstgöringen.

Gradering

- ☒ A. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- ☐ B. Socialstyrelsens föreskrifter.
- ☐ D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

PROCESS

D Tjänstgöringens upplägg

Välfungerande studierektorsenhet med gott stöd till verksamheten och funktionella gemensamma dokument på ST-sida på intranätet.

Individuella utbildningsplaner finns och är kända av såväl ST-läkare som handledare. Önskvärt att IUPerna används mer aktivt som levande dokument.

Föreskrift

Den vårdgivare som tar emot läkare för specialiseringstjänstgöring ska ansvara för att det finns förutsättningar för att genomföra sådan tjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket enligt SPUR-modellen innebär att:

- ☒ Verksamheten tillhandahåller skriftliga riktlinjer för hur målbeskrivningen ska uttolkas, samt styrande dokument för tjänstgöringens upplägg. Dessa ska vara kända och användas.
- ☒ Jourtjänstgöring/beredskap utgör en adekvat del av tjänstgöringen.
- ☒ Alla ST-läkare har lika rättigheter, skyldigheter och möjlighet att uppnå målen i målbeskrivningen oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Föreskrift

- ☒ Verksamhetschefen på det tjänstgöringsställe där en ST-läkare genomför sin huvudsakliga tjänstgöring har det övergripande ansvaret för ST-läkarens ST-utbildning.
- ☒ Den ansvariga verksamhetschefen ansvarar för att det för varje ST-läkare tas fram ett individuellt utbildningsprogram och att det för varje ST-läkare utses en huvudansvarig handledare.
- ☒ Varje ST-läkare har ett utbildningsprogram som utgår från målbeskrivningen och som omfattar de utbildningsaktiviteter som behövs för att uppfylla kompetenskraven i målbeskrivningen.
- ☒ Utbildningsprogrammet följs upp regelbundet och revideras vid behov.
- ☒ Studierektorn samordnar ST-läkarnas interna och externa utbildningsaktiviteter.

Allmänna råd

- ☒ Studierektorn är en organisatorisk stödfunktion till verksamhetschef, handledare och ST-läkare.
- ☒ I studierektorns arbetsuppgifter ingår att ansvara för att utarbeta introduktionsprogram för ST-läkarna.
- ☒ Studierektorn tar del av kompetensbedömningarna.

Kvalitetsindikator

- ☒ Alla ST-läkare får introduktion till tjänstgöringen.
- ☐ Leg läkare som arbetar vid enheten med sikte på ST och som avslutat sin BT och/eller BT-läkare som påbörjat sin ST med BT vid enheten har tillgång till individuella utbildningsprogram och handledning i enlighet med ST.

Gradering

- ☒ A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- ☐ B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- ☐ C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- ☐ D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

E Handledning och kompetensbedömning

Huvudhandledare med aktuell handledarutbildning finns utsedd till varje ST-läkare. Handledningstiden är schemalagd varje vecka, ST och HL arbetar aktivt med detta. Bedömningar av kompetens görs med på förhand överenskomna och kända metoder, tex regelbundna medsittningar och journalgranskning. Verksamhetschefen har årliga samtal med ST-läkarna. Man har både dokument och god kunskap på enheten om hur man följer upp ST-läkare som riskerar att inte nå målen. Det finns rutin från studierektorsenheten hur sidoutbildning följs upp innefattandes skriftlig utvärdering. Huvudhandledare tar vid sidotjänstgöring kontakt med handledare vid sidotjänstgöring för att stämma av.

Föreskrift

- ☒ Varje ST-läkare ges kontinuerligt handledning i form av stöd och vägledning med utgångspunkt i det individuella utbildningsprogrammet.
- ☒ Det finns en utsedd huvudansvarig handledare för varje ST-läkare.
- ☒ Varje ST-läkare har tillgång till en handledare för varje del av tjänstgöringen.
- ☒ Den huvudansvariga handledaren bedömer ST-läkarens kompetensutveckling kontinuerligt, med utgångspunkt i målbeskrivningen för specialiteten och det individuella utbildningsprogrammet.
- ☒ Det finns fastställda rutiner för bedömningar av ST-läkarens kompetens.
- ☒ Verksamheten har rutiner för hur den kontinuerliga bedömningen dokumenteras (För ST enligt 2015:8 är verksamhetschef ansvarig enligt ovan)

Allmänna råd

- ☒ ST-läkaren bör, utöver handledning, få fortlöpande instruktioner, samt återkoppling från de som har gett instruktionerna.
- ☒ Handledningen är inplanerad i den ordinarie tjänstgöringen för huvudansvarig handledare och ST-läkare.
- ☒ Den huvudansvariga handledaren tjänstgör vid det tjänstgöringsställe där ST-läkaren genomför sin huvudsakliga specialiseringstjänstgöring. Om så inte är fallet ska vårdgivaren på något annat sätt säkerställa att huvudhandledaren är tillgänglig för handledning och även i övrigt har förutsättningar att utföra sitt uppdrag.
- ☒ Varje handledare har genomgått handledarutbildning som tillgodoser kraven enligt föreskriften.
- ☒ Om det finns en risk för att en ST-läkare inte kommer att uppfylla kompetenskraven bör det leda till en åtgärdsplan. En åtgärdsplan bör omfatta justeringar i det individuella utbildningsprogrammet, förändringar i vårdgivarens utbildningsinsatser eller tydligare krav på ST-läkarens insatser.
- ☒ Ändamålsenliga metoder används för bedömningar av ST-läkarens kompetens.
- ☒ Verksamhetschefen eller motsvarande håller regelbundna utvecklingssamtal med ST-läkarna.

Kvalitetsindikator

- ☒ ST-läkarnas sidutbildning följs upp.

Gradering

- ☒ A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- ☐ B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- ☐ C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- ☐ D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

F Teoretisk utbildning

Teoretiska kurser planeras in i utbildningsprogrammet. Studierektorsorganisationen tillhandahåller ST-ab, en kurs som täcker de obligatoriska kurserna i målbeskrivningen. Fyra timmar per vecka finns avsatt för studietid. ST-läkarna har gemensam ST-utbildning en gång per månad som samordnas via SR. ST-läkarna medverkar som föreläsare under ST-dagarna och får strukturerad återkoppling från studierektor efter sina presentationer. Strukturerade läkarmöten finns på enheten 2 gånger per vecka.

Föreskrift

Den vårdgivare som tar emot läkare för specialiseringstjänstgöring ska ansvara för att det finns förutsättningar för att genomföra sådan tjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket enligt SPUR-modellen innebär att:

- ☒ Teoretiska utbildningsmoment och kurser planeras in i enlighet med målbeskrivningen och individuella utbildningsprogrammet.
- ☒ ST-läkarna genomgår den utbildning som planerats i enlighet med målbeskrivningen och det individuella utbildningsprogrammet.

Allmänna råd

- ☒ Det individuella utbildningsprogrammet innehåller planerade interna utbildningsaktiviteter.
- ☒ Det individuella utbildningsprogrammet innehåller planerade externa utbildningsaktiviteter.
- ☒ Det individuella utbildningsprogrammet innehåller planerad tid för självstudier.

Kvalitetsindikator

- ☐ Den teoretiska interna utbildningen är systematiskt uppbyggd med koppling till Socialstyrelsens delmål.

Gradering

- ☐ A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- ☒ B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- ☐ C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- ☐ D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

G Medicinsk vetenskap och systematiskt kvalitets- och patientsäkerhetsarbete

Kurs i vetenskapligt synsätt och arbete är obligatorisk och organiseras via studierektorsorganisationen, via ST-ab. I denna kurs ingår även avvikelsehantering/hantering av synergier. ST-läkare planeras genomföra ett vetenskapligt arbete. En ST-läkare forskar på 50%, detta medför att vetenskap blir ett vanligt återkommande inslag.

Föreskrift

- ☒ ST-läkarens kompetens inom medicinsk vetenskap bedöms utifrån kunskap kring vetenskapliga metoder och forskningsetiska principer.
- ☒ ST-läkaren bedöms utifrån förmågan att kunna kritiskt granska och värdera vetenskaplig information, samt i sitt arbete ta ansvar för att omsätta och tillämpa denna kunskap.
- ☒ ST-läkaren deltar i systematiskt kvalitets- och patientsäkerhetsarbete i sådan utsträckning att förutsättningar för delmåluuppfyllelse föreligger.
- ☒ Utbildning erbjuds för att uppnå ett medicinskt vetenskapligt syn- och förhållningssätt.
- ☒ Det finns goda förutsättningar för genomförande av ett skriftligt individuellt arbete enligt vetenskapliga principer.
- ☒ Det finns goda förutsättningar för att genomföra, dokumentera och redovisa ett kvalitetsarbete.

Allmänna råd

ST-läkaren ges möjlighet till utbildning inom patientsäkerhetsarbete och systematiskt kvalitetsarbete.

Kvalitetsindikatorer

Under det senaste året har av ST-läkare genomförda arbeten publicerats och/eller presenterats (av ST-läkaren) vid vetenskapliga/professionella sammankomster.

Det finns tillgång till ett välfungerande doktorandprogram.

Enheten har regelbundna möten där medarbetare diskuterar och kritiskt granskar vetenskaplig litteratur.

Gradering

A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.

B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.

C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.

D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

Vårdcentralen har KUM -(klinisk utbildningsmottagning i samverkan med Linköpings universitet) för studenter. Här handleder en ST-läkare studenter i samverkan med egen handledare, vilket ger möjlighet till handledning på handledning för denna ST-läkare. Att låta fler ST-läkare att delta på denna mottagning ger större möjligheter för ST-läkarna att öva handledning. Man skulle även kunna låta ST-läkare handleda AT-läkare, som delhandledare.

Arbete tillsammans med bokningsansvarig sköterska, ger möjlighet att äga sin tidbok men även återkommande tillfällen att träna på ledarskap. På ST-dagarna håller ST-läkare återkommande i utbildning, efter detta får de strukturerad och skriftlig återkoppling av studierektor.

Balint erbjuds, både till ST-läkare men även till specialister. På ST-dagarna innehåller förmiddagen reflektionsgrupp, om ST-läkaren ej ingår i Balint. Tidigare ST-läkare, som nu är handledare, har skuggat verksamhetschefen. Finns således god möjlighet för detta även för aktuella ST-läkare.

Det finns flera goda exempel på medicinskt ledarskap och multiprofessionellt samarbete inom verksamheten, men ST-läkarna har inte fått strukturerad återkoppling inom dessa områden.

Åtgärder krävs avseende strukturerad återkoppling på handledning samt på ledarskapsmålen.

Handlingsplan inkommen, gradering justerad till C.

Föreskrift

- ☒ ST-läkaren ges förutsättningar att kontinuerligt utveckla ledarskapskompetens i enlighet med målbeskrivningen.
- ☐ ST-läkaren bedöms kontinuerligt i medicinskt ledarskap och multiprofessionellt samarbete och återkoppling sker.
- ☒ ST-läkaren genomgår utbildning i hälso- och sjukvårdens förutsättningar i enlighet med målbeskrivning.
- ☒ ST-läkaren ges kontinuerlig handledning i kommunikativ kompetens.
- ☒ ST-läkarens kommunikativa kompetens bedöms fortlöpande och återkoppling sker.
- ☒ ST-läkaren bereds möjlighet att planera och genomföra undervisning.
- ☐ ST-läkarens kompetens i undervisning bedöms fortlöpande och återkoppling sker kontinuerligt.
- ☒ ST-läkaren bereds möjlighet att handleda medarbetare och studenter.
- ☐ ST-läkarens kompetens i handledning bedöms fortlöpande och återkoppling sker kontinuerligt.

Allmänna råd

- ☒ ST-läkaren bereds möjlighet att undervisa under handledning.
- ☒ ST-läkaren bereds möjlighet att själv handleda under handledning.
- ☒ ST-läkaren bereds möjlighet att delta i reflektion i grupp i enlighet med målbeskrivningen.

Kvalitetsindikatorer

- ☒ Det finns möjlighet att auskultera hos chefer och ledare inom organisationen.

Gradering

- ☐ A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- ☐ B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- ☒ C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- ☐ D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

HANDLINGSPLAN

Under granskningen påvisades brister vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Verksamheten har efter granskningen inkommit med följande handlingsplan.

H. Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

ST-läkaren bedöms kontinuerligt i medicinskt ledarskap och multiprofessionellt samarbete och återkoppling sker.

Planerad åtgärd

Planerad handledning på handledning är påbörjad. Ett ex. kan vara vid injektionsmottagning där vi samverkar - ST-läkare, allmänspecialist och fysioterapeut

Datum när åtgärden ska vara genomförd

14 december 2025

Ansvarig för genomförandet

ST-läkaren och handledaren

Datum för uppföljning

Veckovis

Ansvarig för uppföljningen

ST-läkaren

H. Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

ST-läkarens kompetens i undervisning bedöms fortlöpande och återkoppling sker kontinuerligt.

Planerad åtgärd

Öka undervisningstillfällen som leds av ST-läkaren Ex. - vid arbete på Närakut på vårdcentralen - kortare presentationer inom speciella områden för läkarkollegiet - återrapportering utifrån kurs/utbildning - läkarkollegiet och även andra yrkesgrupper - delta i ST-seminarier - här ansvarar ST-läkaren på ett gemensamt seminarium utifrån studier

Datum när åtgärden ska vara genomförd

14 december 2025

Ansvarig för genomförandet

ST-läkare och handledare

Datum för uppföljning

Veckovis from v.37

Ansvarig för uppföljningen

ST-läkare och verksamhetschef

H. Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

ST-läkarens kompetens i handledning bedöms fortlöpande och återkoppling sker kontinuerligt.

Planerad åtgärd

Delta på KUM - Klinisk Undervisnings Mottagning, på plan 1. Pågår 12 v/termin. Handledaren medverkar tillsammans med ST-läkaren på mottagningen där studenter inom olika områden som läkare, sjuksköterskor, arbetsterapeuter och fysioterapeuter samverkar med varandra kring patienten. Feedback på handledning och kommunikation med studenterna ges i direkt anslutning till handledningstillfället.

Datum när åtgärden ska vara genomförd

14 december 2025

Ansvarig för genomförandet

ST-läkaren, handledaren och chef

Datum för uppföljning

Månadsvis

Ansvarig för uppföljningen

Verksamhetschef

